

Yapı Dizaynı ile Biyoaktivitenin Kontrolü: Vücut-Parçacık Etkileşimleri

Dr. Öğr. Üyesi Cansu Ekin GÜMÜŞ

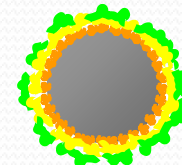
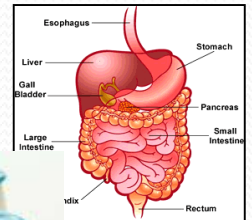
Ankara Üniversitesi

Gıda Mühendisliği Ana Bilim Dalı

Taşıyıcı Sistemlerin Geliştirilmesi, Test Edilmesi ve Uygulanması

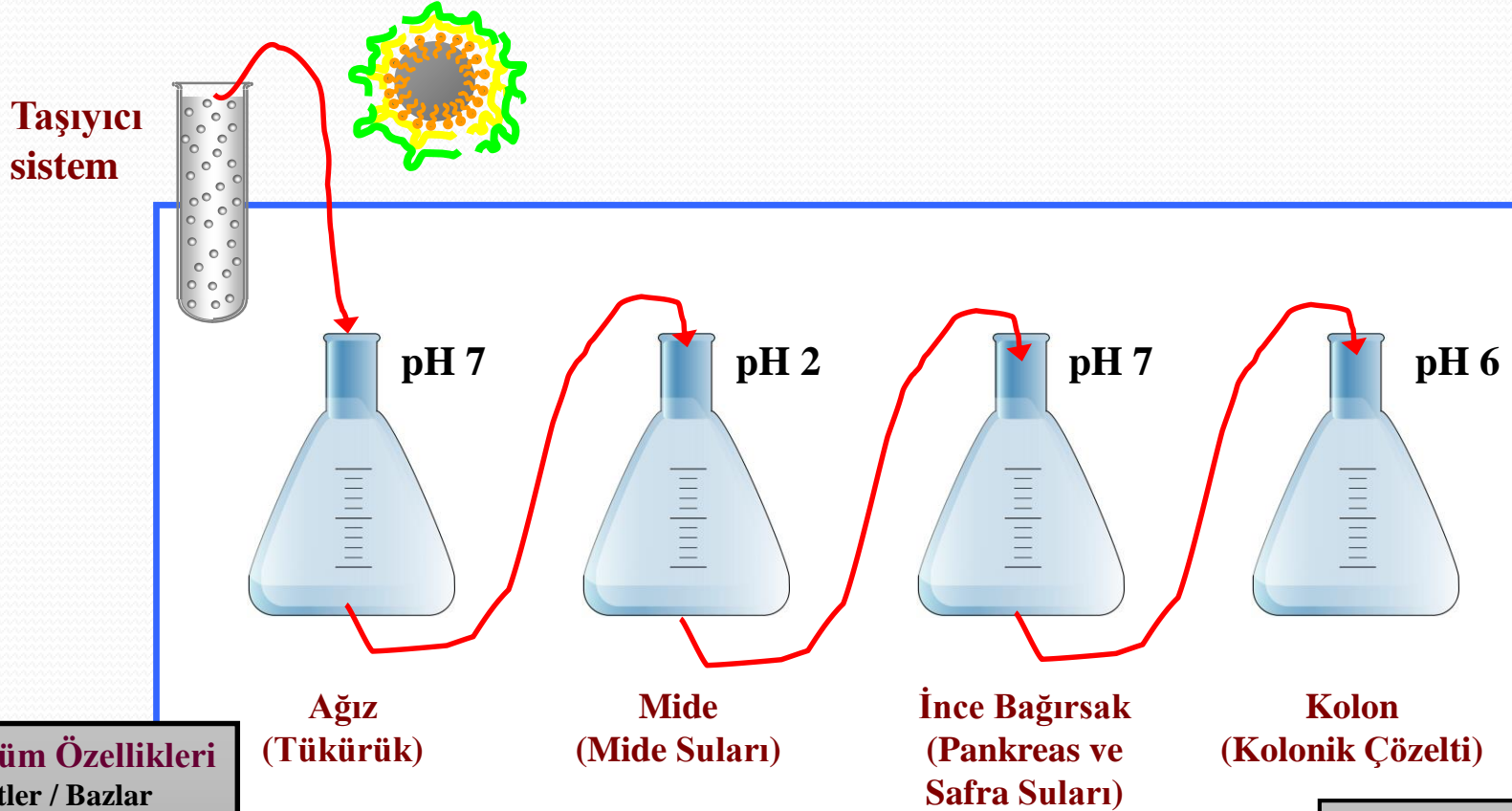
- **Dizayn**
 - Özel uygulama gerekliliklerine, insan sindirim sistemlerine ve dağıtım sistemlerine ilişkin bilgiler
- **Üretim**
 - Verimli taşıyıcı sistemi üretmek için en uygun malzeme ve teknolojilerin seçimi
- **Test etme**
 - Taşıyıcı sistemin test performansına uygun analitik yöntemlerin seçimi
- **Uygulama**
 - Gerçek uygulamada taşıyıcı sisteminin test edilmesi

Dizayn

Biyoaktivite Çalışmaları :

In Vitro kimyasal yöntemler

Çözüm Özellikleri

- Asitler / Bazlar
- Enzimler
- tuzlar
- Biyopolimerler
- Çalkalama
- süre

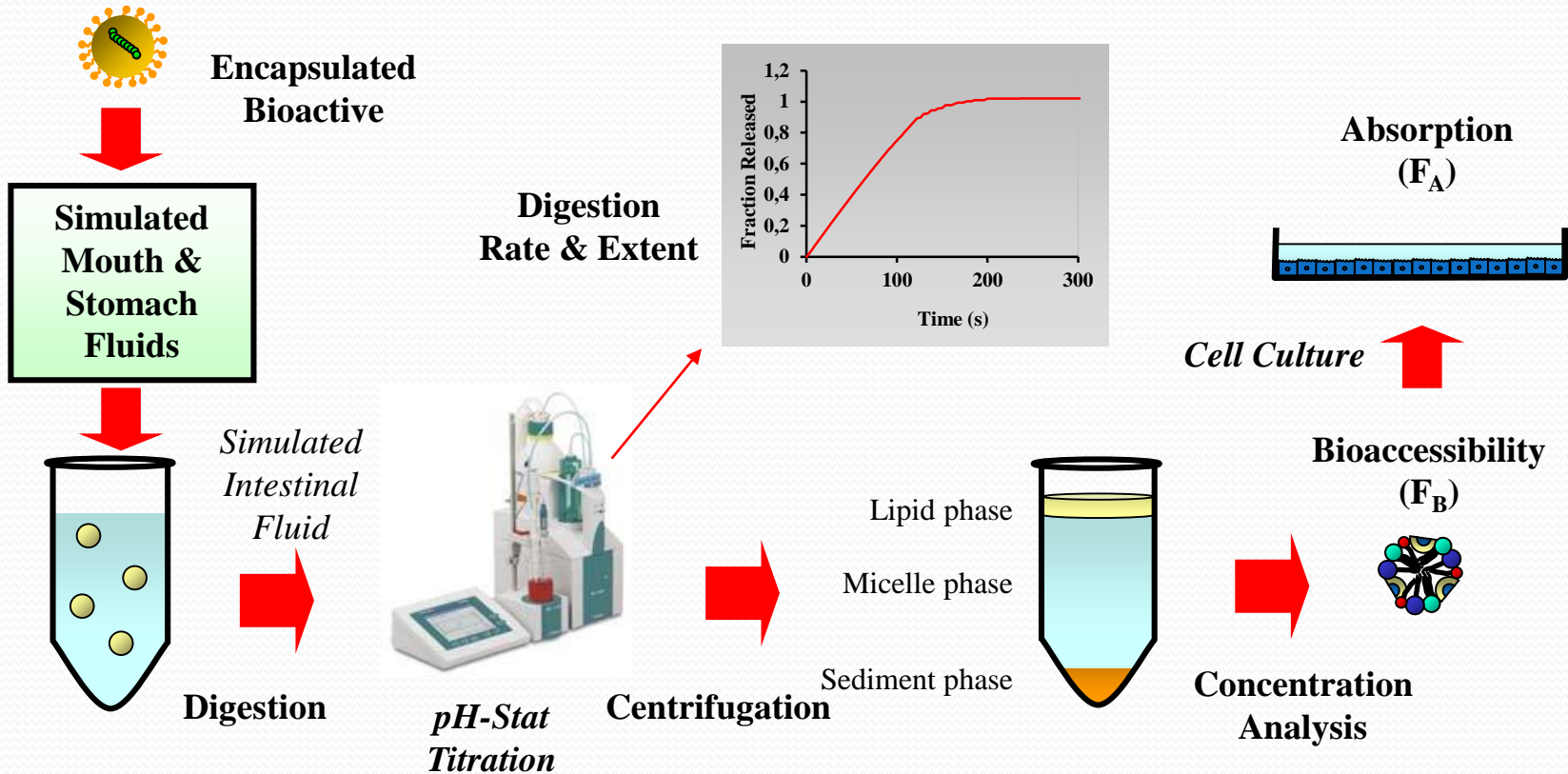
Fizikokimyasal mekanizmalar ve tarama formülasyonları oluşturmak için kullanışlıdır

Analitik yöntemler:

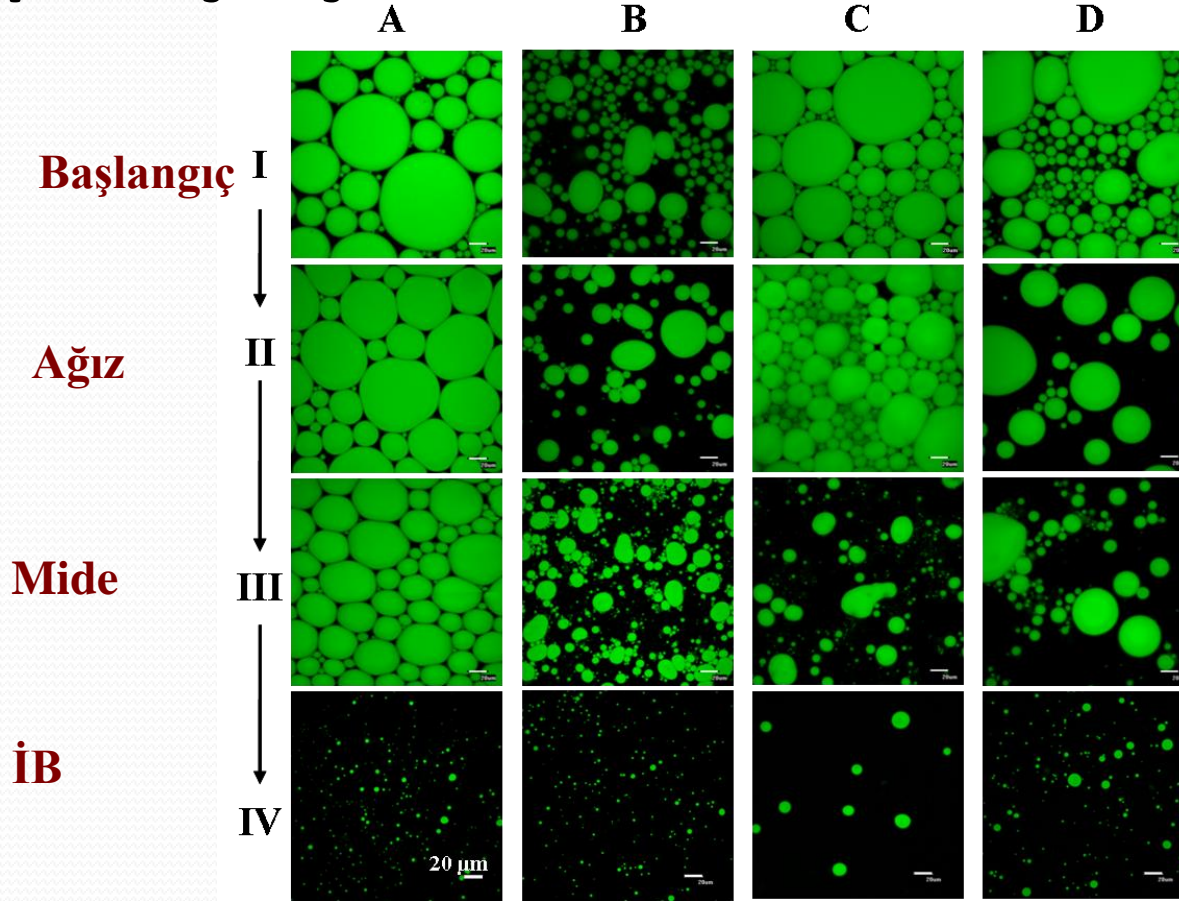
- Parçacık boyutu
- Ç-Potansiyel
- Mikroyapı
- Kimyasal yöntemler

Biyoaktivite Çalışmaları :

In Vitro kimyasal yöntemler

In Vitro Biyoaktivite Çalışmaları : Yapısal Çalışmalar

Parçacık boyutu
organizasyon
Elektriksel yük

Biyoaktivite Çalışmaları : Yarı Otomatik *In Vitro* Kimyasal-Mekanik Cihazlar

Intestinal Models: TNO, Netherlands

Model Gut: IFR, UK

Biyoaktivite Çalışmaları :

Ex Vivo kimyasal yöntemler

Colon

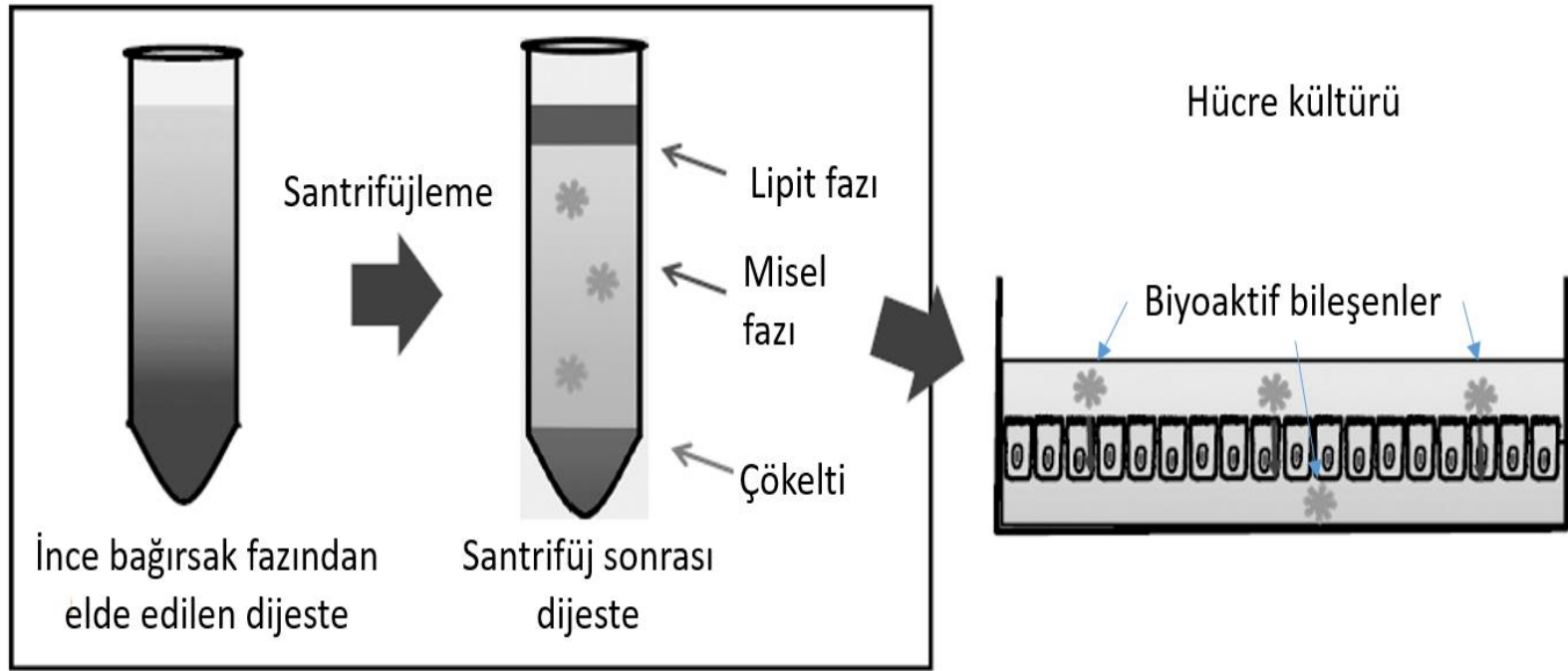

Instrumentation

Ex vivo yöntemler

- Normal ortamlarının (bir hayvan vücudunun içinde) dışındaki dokular üzerinde ölçümler veya deneylerin yapılması
- Deneyler genellikle doku özelliklerinde ve ortamdaki değişiklikleri en aza indirmek için tasarlanmıştır.
- Ölü hayvanın sindirim kanalından çıkarılan bölümler, örneğin mide, ince bağırsak veya kolon test edilir

Hücre kültürü yöntemleri (*In vitro*)

Biyoaktif bileşenlerin biyolojik olarak erişilebilirliğini ve emilimini ölçmek için kullanılan yöntemin şematik diyagramı. Numune ince bağırsak fazından sonra santrifüjlenir ve karışık misel fazı hücre kültürü modelinde hücrelerin üzerine yerleştirilir. Emilen miktar zamanla ölçülebilir.

Biyoaktivite alışmaları :

In Vivo Hayvan & İnsan alışmaları

In vitro
alıřmalar

Hayvan besleme
alışmaları

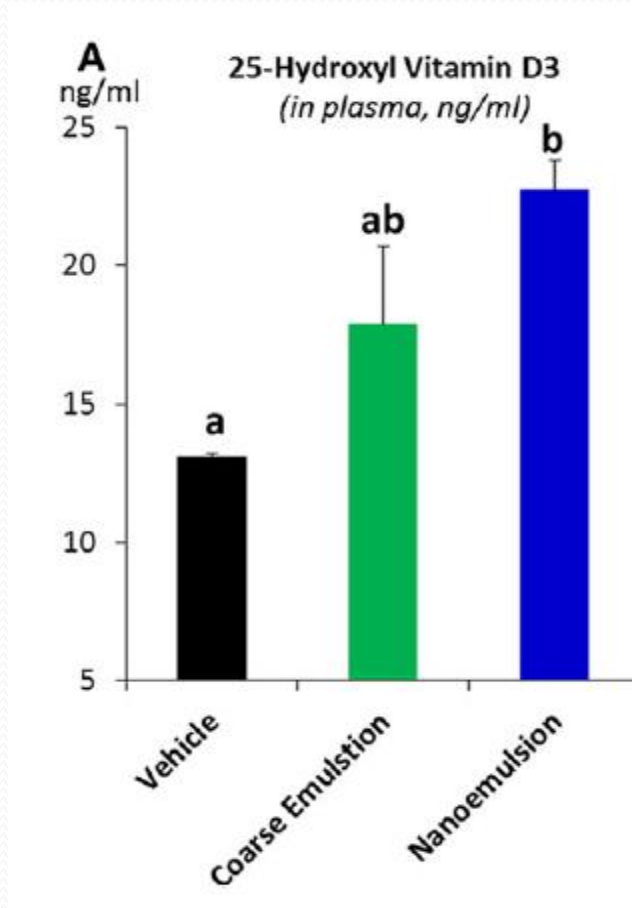
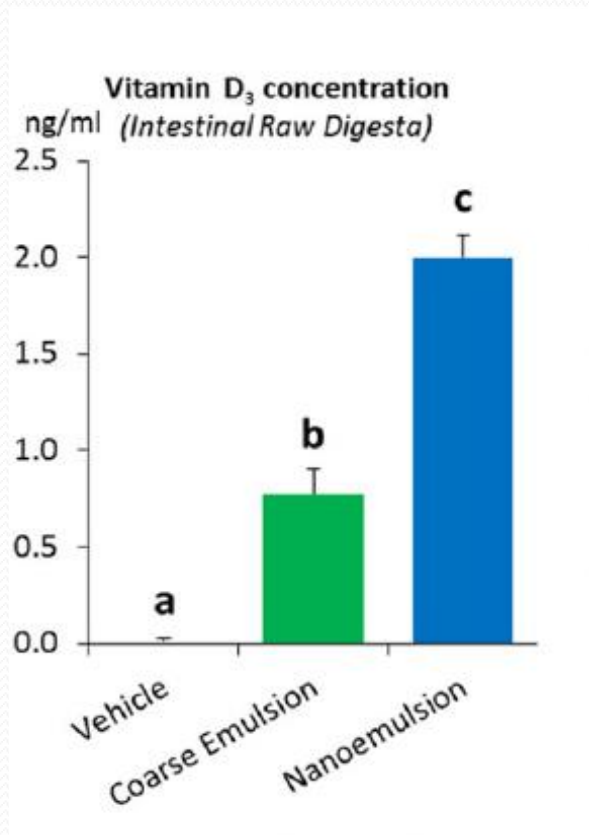
Ölçümler :

- Vücut ağırlığı
- Hedef Vücut Dokularındaki Konsantrasyonlar
- Kan, İdrar veya Dışkıdaki Konsantrasyonlar
- Yapısal değişiklikler
- biyoaktivite

İnsan besleme
alışmaları

D vitamini çalışması

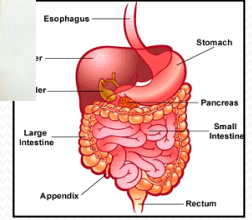
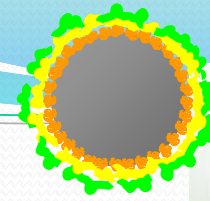

in vitro

vs.

in vivo

Toksikoloji!

- Gerekirse, herhangi bir yeni taşıyıcı sistemin güvenliğinin sağlanması

In Vitro
Kimyasal yöntemler

In Vitro
Hücre kültürü modeli

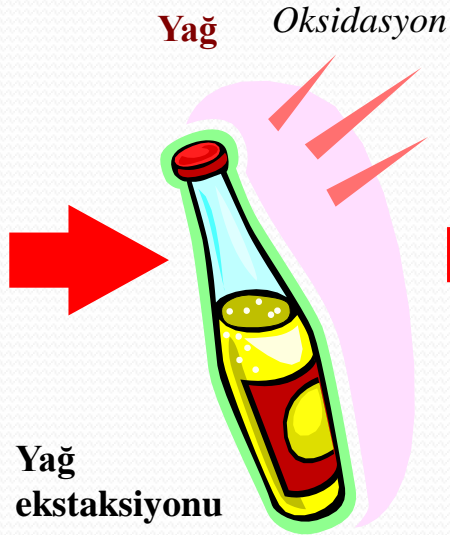

In Vivo
hayvanlar

Üretim

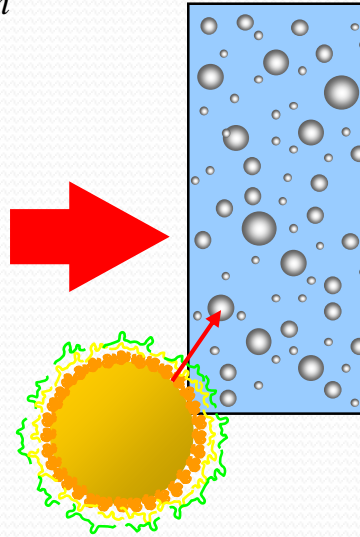
Case Study: Çok Katmanlı Emülsiyonları Kullanarak Enkapsülasyon

Yağ kaynağı

Yağ ekstaksiyonu

Çok katmanlı emülsiyon Taşıyıcı Sistem

Emülsiyon dizaynı

- Arayüzey mühendisliği
 - Şelat ajanları
 - antioksidanlar

Son ürünler

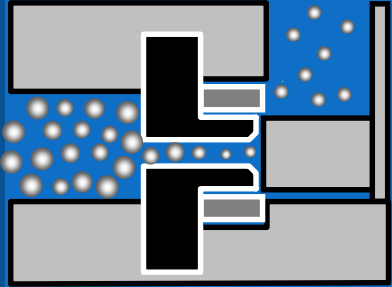
Bileşenleri birleştirme

Taşıyıcı sistem kriterleri:

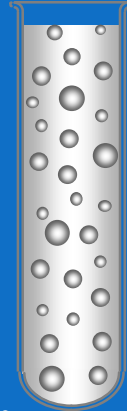
- Ekonomik işlem operasyonları kullanılarak gıda sınıfı malzemelerden üretilir.
- Gıda ürünü ve insan vücudunda çok çeşitli koşullarda çalışmak üzere tasarlanmıştır.
- Duyusal kabul ve biyoyararlılık önemli

Çok Katmanlı Emülsiyon Taşıyıcı Sisteminin Hazırlanması

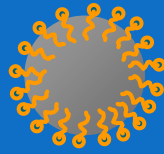
Emülsion hazırlığı

Birincil emülsiyon

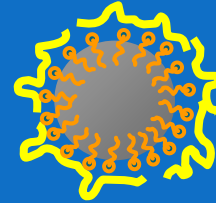
Ekleme:
Emülgatör

Anyonik
Yüzey Aktif Madde

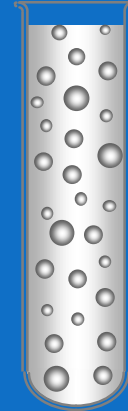

Ekleme:
Hidrokolloit 1

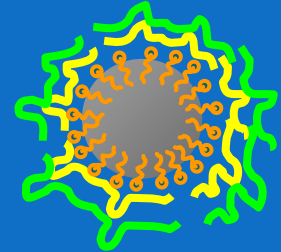

Katyonik
kitosan

İkincil emülsiyon

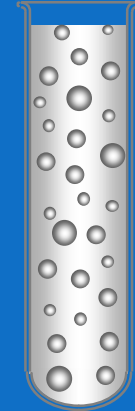

Ekleme:
Hidrokolloit 2

Anyonik
pektin

Üçüncül emülsiyon

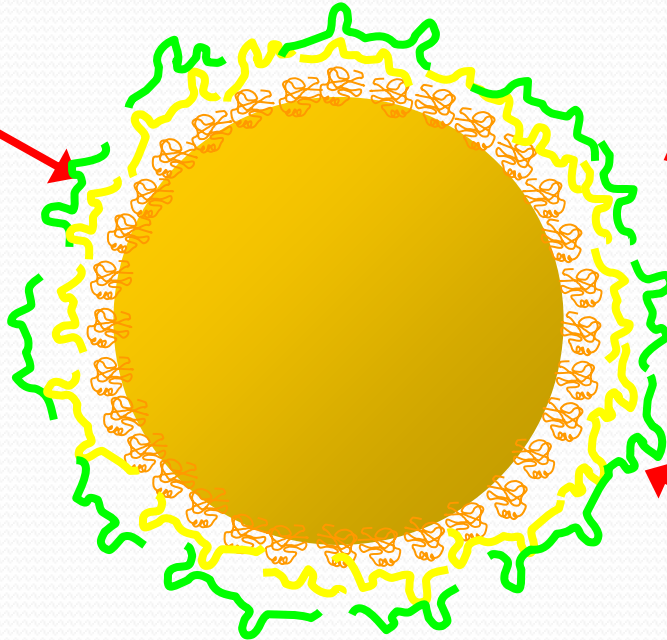

Püskürtmeli
kurutma

Yapısal Dizayn: Yapısal tasarım ilkeleri ile biyoaktivitenin kontrolü

geçirgenlik
&
Bütünlük

Enzim
Bozunumuna
Duyarlılık

pH ve İyonik
Bileşime
Duyarlılık

Test etme

Deneysel Protokoller :

Çevresel Streslere Karşı Kararlılığı Test Etme

Mineraller ve pH

- pH 2 - 8
- NaCl 0 - 1 M, CaCl₂ 0 - 100 mM

Isıl İşlem

- 30-90 °C , 30 dk

Donma-çözülme çevrimi (Freeze Thaw Cycling)

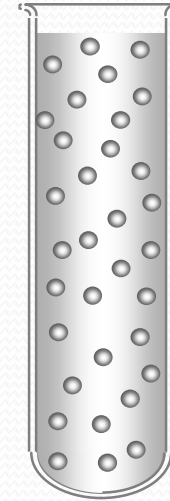
-20°C / +20°C

Kurutma

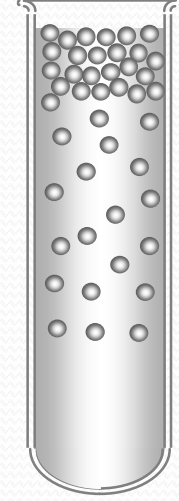
- Püskürtmeli kurutma veya dondurarak kurutma

Mekanik çalkalama

- Çalkalama, Karıştırma

Stabil

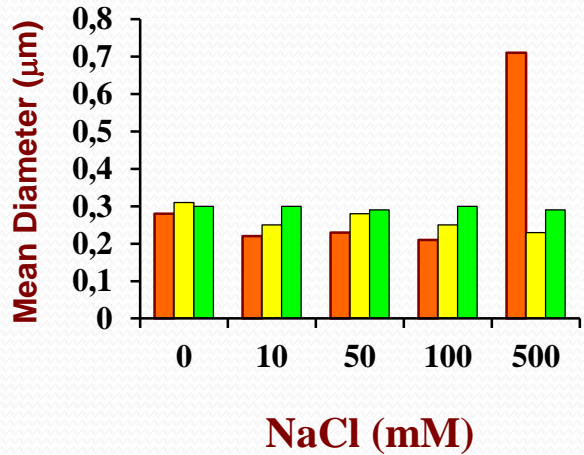
Kararsız

Analitik yöntemler:

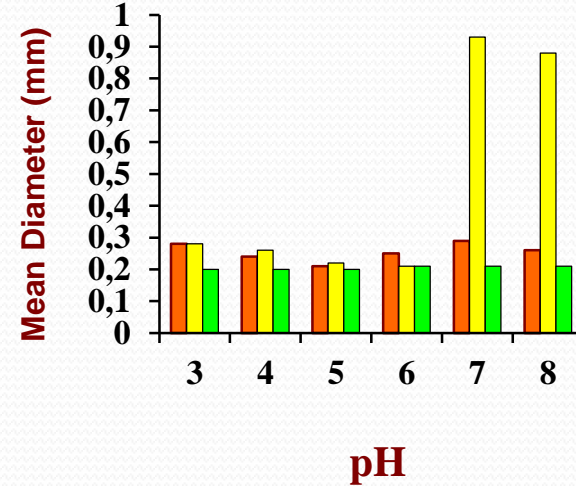
Parçacık boyutu
Ç-Potansiyel
Mikroyapı
Reoloji

Matris Uyumluluğu, İşleme ve Depolama : Fiziksel stabilite

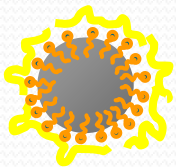
İyonik güç

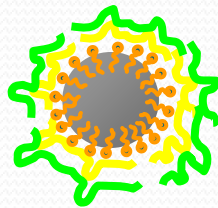
pH

1°

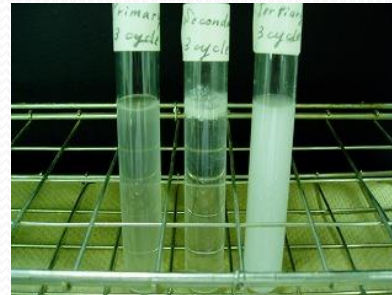

2°

3°

Freeze-Thaw

Analitik Yöntemler:

Parçacık boyutu

ζ-Potansiyel

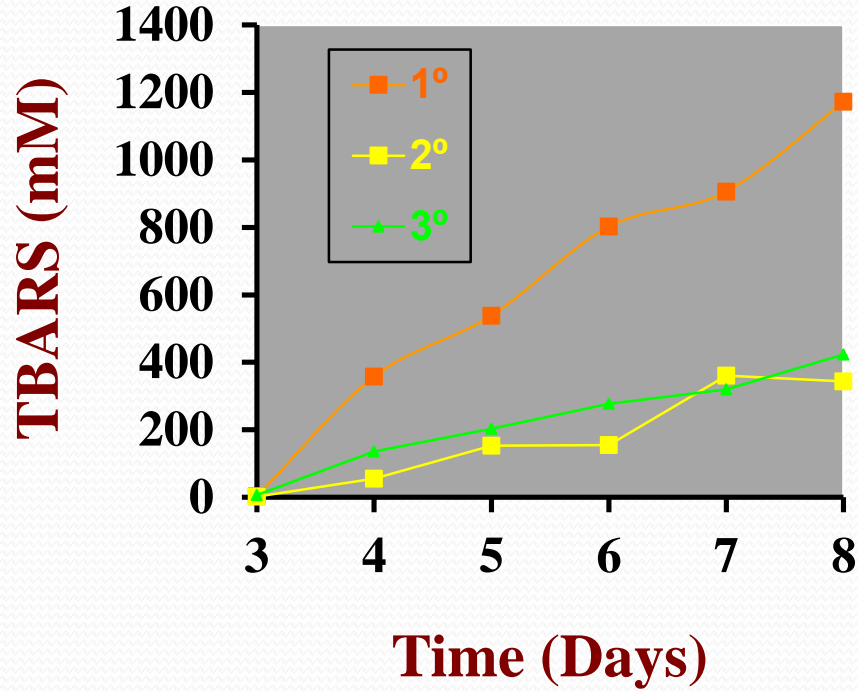
Kremalaşma

Mikroyapı

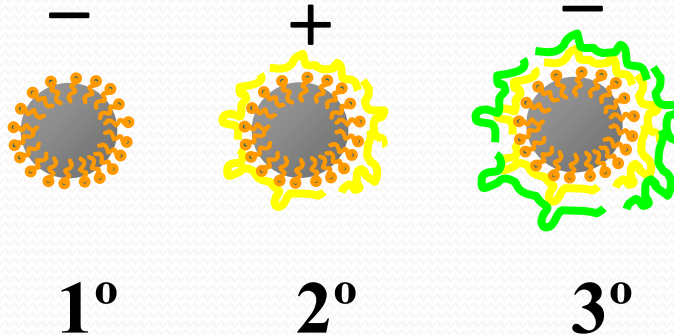
DSC (diferansiyel taramalı kolorimetre)

Reoloji

Matris Uyumluluğu, İşleme ve Depolama : Kimyasal stabilite

Fe²⁺

Analitik Yöntemler:
Kimyasal
Kromatografi
Spektroskopisi
Duyusal

Uygulama

Taşıyıcı Sistemlerin Duyusal Özellikleri:

Kapsüllenmiş Yağın Tadı İyi mi?

ω -3 ile zenginleştirilmiş yoğurt

Alg içeren suda yağ (O / W) emülsiyonu bakımından zenginleştirilmiş çilekli yoğurt ve alg yağı içermeyen bir kontrol üzerinde tüketici duyusal değerlendirmeleri yapılmıştır. Yoğurtlar, $4 \pm 1^\circ$ C'de 14 ± 4 'üncü depolama günlerinde değerlendirildi. Her katılımcının beğenisi (n = 239) için 9-puanlık bir hedonik ölçek kullanılarak belirlendi.

500 mg ω -3/serving

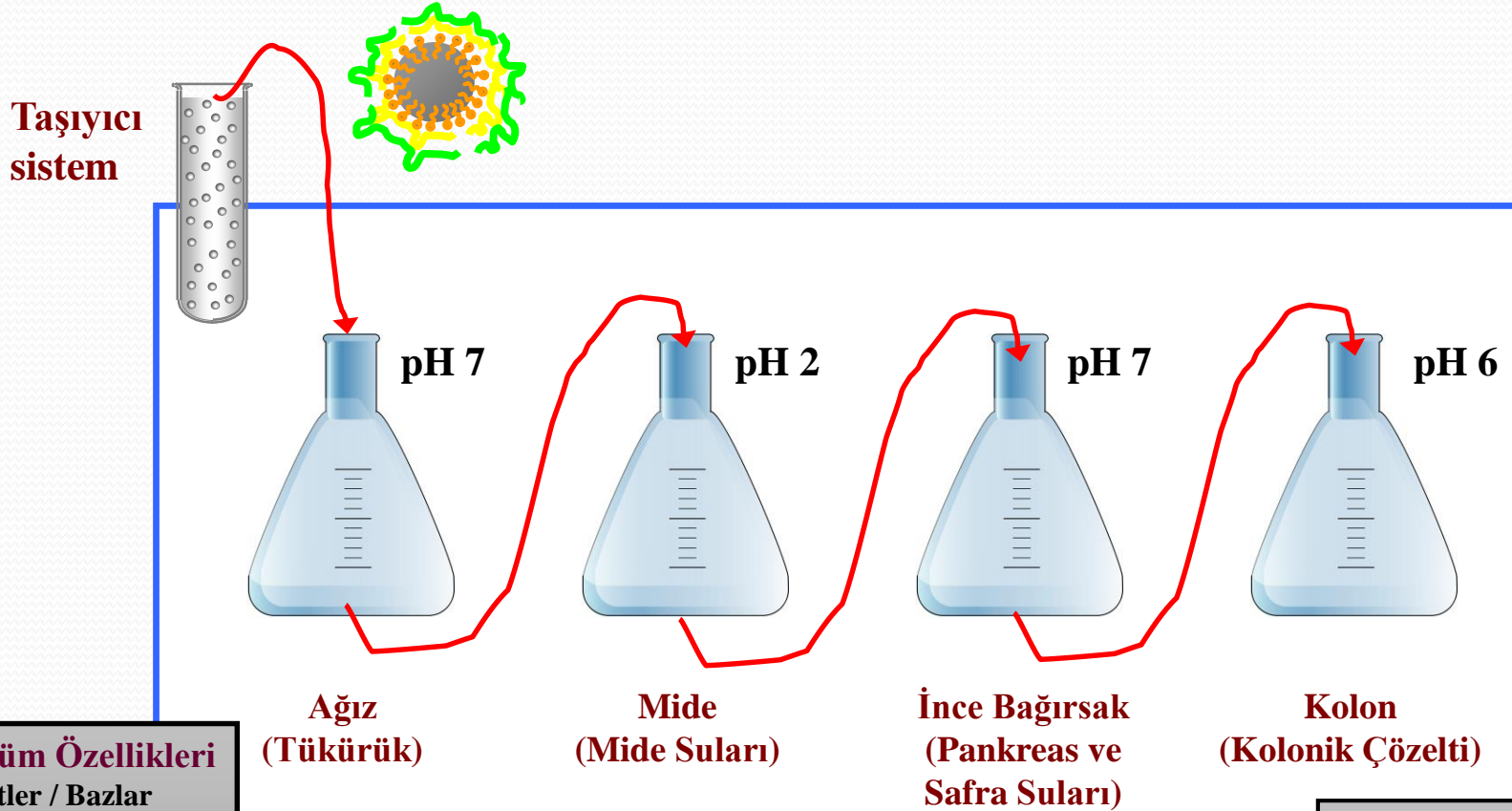
Kontrol
(=7.1)

ω -3 (=7.0)

Salata sosu, et ve dondurmayla ilgili benzer çalışmalar mevcut

In Vitro Biyoaktivite Çalışmaları

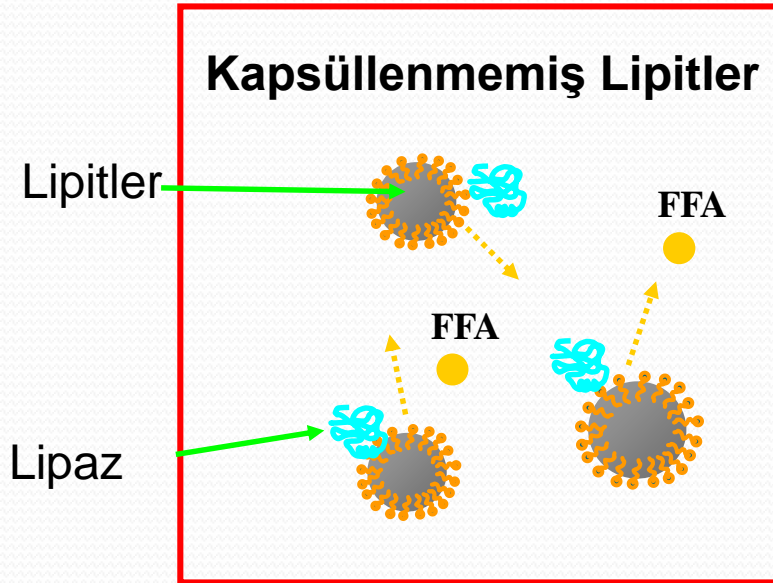
Çözüm Özellikleri

- Asitler / Bazlar
- Enzimler
- tuzlar
- Biyopolimerler
- Çalkalama
- süre

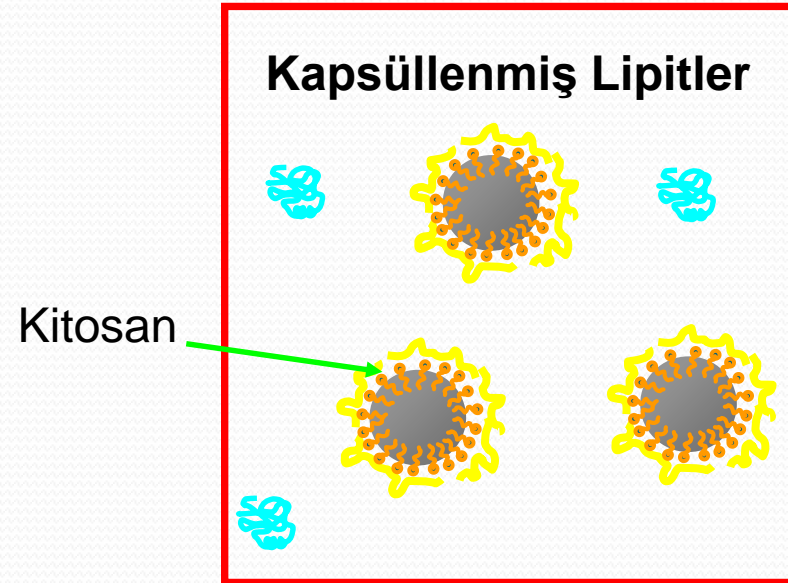
Analitik yöntemler:

- Parçacık boyutu
- Ç-Potansiyel
- Mikroyapı
- Kimyasal yöntemler

Çok Katmanlı Taşıyıcı Sistemlerin Biyoaktivitesi : Kapsülenmiş Yağ Hala Sindirilebilir Mi?

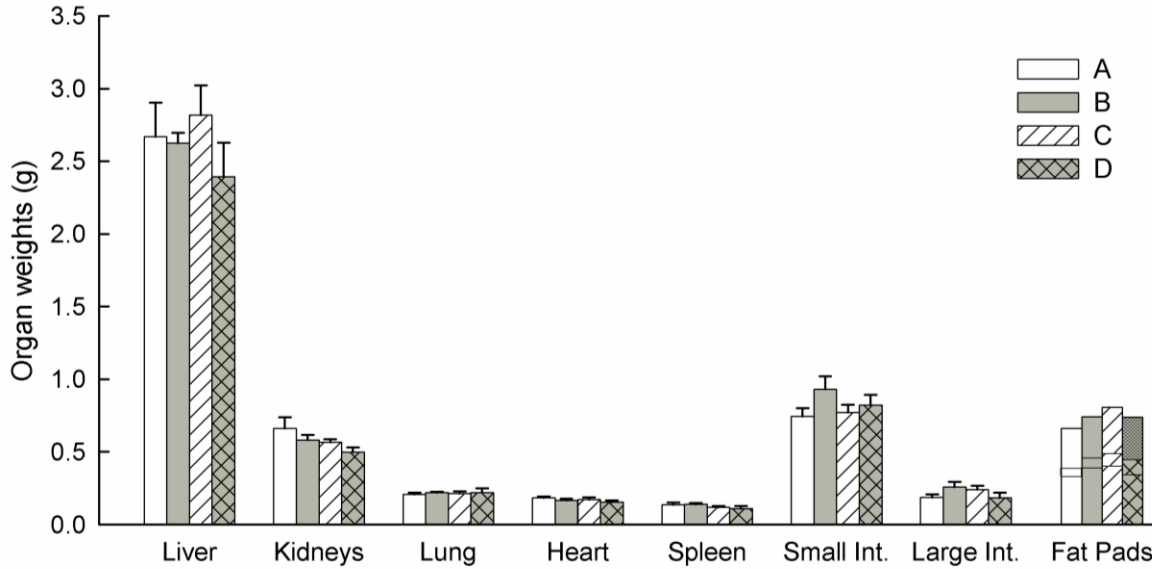
Sindirime Erişebilen Lipitler :
Damlacık yüzeylerine kitosan adsorpsiyonu yoktur

Sindirime Erişilemeyen Lipitler :
Kitosanın damlacık yüzeylere adsorpsiyonu enzim erişimini önler

Kapsüllenmiş Yağın In Vivo Sindirilebilirliği

Fare Besleme Çalışması

A: yağ
B: yağ + kitosan
C: Emülsifiye yağ
D: Emülsifiye yağ + kitosan kaplama

Kapsüllenmiş yağ, kapsüllenmemiş yağ ile aynı oranda adsorbe edilmiştir:

- *In vitro* model gerçekçi değil mi?
- Fareler insanlar için iyi modeller mi?

Park et al (2007)

Sonuçlar

- Yapısal tasarım yaklaşımları biyoaktiviteyi değiştirmek için büyük potansiyele sahiptir
- Fizikokimyasal ve fizyolojik mekanizmaları daha iyi anlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır
- İyi tasarlanmış ve onaylanmış in vitro ve in vivo test yöntemlerine ihtiyaç duyulmaktadır
- Yapılandırılmış dağıtım sistemleri etkili olmalı, aynı zamanda ekonomik olarak uygulanabilir ve gıda sistemleriyle uyumlu olmalıdır

